

1. Η οικονομία του Cabo Verde και οι διμερείς οικονομικές-εμπορικές σχέσεις το 2016.*

Η Δημοκρατία του Πράσινου Ακρωτηρίου (Cabo Verde) είναι μια νησιωτική χώρα 520.502 κατοίκων (2015) που αποτελείται από δέκα ηφαιστειακά νησιά στον κεντρικό Ατλαντικό Ωκεανό. Βρίσκεται περίπου 570 χιλιόμετρα από τις ακτές της Δυτικής Αφρικής και καλύπτει συνολική έκταση μόλις πάνω από 4.000 τετραγωνικά χιλιόμετρα. Πορτογάλοι εξερευνητές ανακάλυψαν, αποίκισαν τα ακατοίκητα νησιά κατά το δέκατο πέμπτο αιώνα και αποτέλεσαν τον πρώτο ευρωπαϊκό οικισμό στις τροπικές περιοχές.

Το Cabo Verde συγκαταλέγεται στα πιο αναπτυγμένα κράτη της Αφρικής. Ως αποτέλεσμα των θετικών επιδόσεών του σε οικονομικό και κοινωνικό επίπεδο, σύμφωνα με τα κριτήρια του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, κατατάσσεται ως κράτος μεσαίας ανάπτυξης.

Το Cabo Verde θεωρείται μία από τις δημοκρατικότερες χώρες της Αφρικής, καθώς σύμφωνα με το δείκτη Economist Intelligence Unit Democracy Index κατατάσσεται στην 31η θέση παγκοσμίως και στην τρίτη θέση στην Αφρική (στοιχεία 2015), ενώ συγχρόνως αποτελεί μία από τις αφρικανικές χώρες με τον καλύτερο δείκτη Mo-Ibrahim της Αφρικανικής Διακυβέρνησης (3^η θέση το 2016). Οι πιο πρόσφατες εκλογές διεξήχθησαν το Μάρτιο του 2016 και οδήγησαν σε αλλαγή της κυβέρνησης με τη νίκη του Κινήματος για τη Δημοκρατία (Movement for Democracy - MpD). Αυτή η αλλαγή ήρθε μετά από 15 χρόνια κυβερνήσεων υπό την ηγεσία του Κόμματος Ανεξαρτησίας του Cabo Verde (Cabo Verde Independence Party - PAICV). Το πρόγραμμα της νέας κυβέρνησης δίνει ιδιαίτερη έμφαση στο ρόλο της επιχειρηματικότητας και της αυτόαπασχόλησης για τον περιορισμό της ανεργίας των νέων και βασική επιδίωξη της αποτελεί η οικονομική ανόρθωση, μέσω προώθησης μεταρρυθμίσεων, προσέλκυσης επενδύσεων, ενίσχυσης της απασχόλησης και αξιοποίησης των πλουτοπαραγωγικών πηγών εστιάζοντας ιδιαίτερα στον τουρισμό και την αλιεία. Ιδιαίτερα σημαντική στην προσπάθεια ανόρθωσης της οικονομίας είναι η προνομιακή σχέση που διατηρεί το Cabo Verde με την ΕΕ και στην οποία έδωσε νέα ώθηση η κυβέρνηση του κ. Correia e Silva.

2. Δομή της Οικονομίας

Η οικονομία του Cabo Verde βασίζεται στον τριτογενή τομέα. Το εμπόριο, ο τουρισμός, οι μεταφορές και οι δημόσιες υπηρεσίες συνιστούν άνω του 75% του ΑΕΠ της χώρας. Η χώρα είναι φτωχή σε φυσικούς πόρους, ακόμα και σε νερό, με αποτέλεσμα το βασικό εισόδημα να προέρχεται από τον τουρισμό, κυρίως από ευρωπαϊκές χώρες. Οι παρατεταμένες ξηρασίες των τελευταίων ετών δεν επιτρέπουν αξιόλογη αγροτική παραγωγή, η οποία πάντως συνιστά 9,4% του ΑΕΠ της χώρας. Κατά συνέπεια, αν και περίπου το 40% του πληθυσμού διαβιεί σε αγροτικές περιοχές, η αγροτική παραγωγή προμηθεύει μόνο το 18% των αναγκών της χώρας, ενώ το υπόλοιπο 82% εισάγεται. Περισσότερο αναπτυγμένη είναι η αλιεία, αν και δεν έχει αξιοποιηθεί η αξιόλογη προοπτική του κλάδου, κυρίως όσον αφορά τον αστακό και τον τόνο.

Η τουριστική βιομηχανία της χώρας αντιπροσωπεύει πάνω από το 40% του ΑΕΠ κατά μέσο όρο τα τελευταία χρόνια και ήταν υπεύθυνη (άμεσα και έμμεσα) για περισσότερες από 85.000 θέσεις εργασίας το 2016. Ωστόσο, παρά τη σπουδαιότητα του τουριστικού τομέα, το 90% του τουρισμού επικεντρώνεται σε τρία νησιά, τα Sal, Boa Vista και Santiago. Σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία (2015) τη χώρα επισκέφθηκαν 569 χιλ. τουρίστες κυρίως από το Ην. Βασίλειο και την Πορτογαλία. Ελκυστικότερος προορισμός παραμένει το νησί Sal, προσελκύοντας ποσοστό 44% του συνόλου των τουριστών.

3. Οικονομικοί Δείκτες

Ο μέσος ετήσιος ρυθμός ανάπτυξης του Cabo Verde, από 1981 έως το 2013, κυμάνθηκε σε 5,47%. Από το 2012 η οικονομία του Cabo Verde πλήττεται από τη διεθνή οικονομική κρίση. Η ανάπτυξη, από 4% το 2011, μειώθηκε σε 2,5% το 2012 και 1% το 2013. Το 2014 η οικονομία ανέκαμψε με ανάπτυξη της τάξης του 1,8%, χάρις στην ανάκαμψη των άμεσων ξένων επενδύσεων και την αύξηση κατά 16% των εμβασμάτων από το εξωτερικό, που έδωσαν ώθηση στην ιδιωτική κατανάλωση. Το 2016 ο ρυθμός αύξησης του ΑΕΠ ανήλθε σ 3,2% έναντι 1,5% το 2015. Το συνολικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν ήταν 1.684 δις \$. Για το 2017 και το 2018 η ανάπτυξη αναμένεται να φθάσει το 3,7% και 4,1% αντίστοιχα, λόγω της συνεχούς αύξησης της εμπιστοσύνης, της δύναμης στη γεωργική παραγωγή και του τουρισμού. Το δημόσιο χρέος είναι υψηλό και το 2016 ήταν 125,9% του ΑΕΠ. Το δημοσιονομικό έλλειμμα ανήλθε στα 3,5% του ΑΕΠ από 4,6% το προηγούμενο έτος. Ο πληθωρισμός κυμάνθηκε στο -1,6%, ενώ η ανεργία άγγιξε το 15% στο γενικό πληθυσμό και 28,6% στους νέους.

Βασικοί Μακροοικονομικοί Δείκτες 2015-2016 (προβλέψεις)

	2015	2016(e)	2017(p)	2018(p)
Πραγματική αύξηση ΑΕΠ	1,5%	3,2%	3,7%	4,1%
Πραγματική αύξηση ΑΕΠ/κατά κεφαλήν	0,2 %	2,0%	2,5%	2,9%
Πληθωρισμός	0,1%	-1,6%	0,8%	1,6%
Ισοζύγιο προϋπολογισμού % ΑΕΠ	-4,1%	-3,3%	-3,0%	-1,9%
Ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών % ΑΕΠ	-4,3%	-7,2%	-8,8%	-8,4%

Πηγή: African Economic Outlook (AEO).

4. Εξωτερικό Εμπόριο

Η χώρα εμφανίζει μεγάλο εμπορικό έλλειμμα. Συγκεκριμένα οι εξαγωγές αγαθών για το 2016 ανήλθαν σε 148,5 εκ. \$, ενώ οι εισαγωγές ήταν 691 εκ. \$. Οι εξαγωγές αγαθών του Cabo Verde περιορίζονται στα ιχθυηρά, τα προϊόντα που σχετίζονται με τα ιχθυηρά, καλύπτοντας το 85% των συνολικών εξαγωγών αγαθών το 2016, τα υποδήματα και τα υφάσματα. Τα βασικότερα εισαγόμενα προϊόντα είναι τα καύσιμα, μηχανές και μηχανήματα, αντιδραστήρες και λέβητες, σίδηρος, γάλα, τσιμέντο, οχήματα, ρύζι.

Συνοπτική Έκθεση 2016 για την οικονομία του Cabo Verde και τις διμερείς εμπορικές σχέσεις Ελλάδος- Cabo Verde.

Εξαγωγές αγαθών του Cabo Verde κατά τα έτη 2014-2016 δολ. ΗΠΑ		
2016	148.477.730	-0,52%
2015	149.254.970	-41,08%
2014	253.332.928	37,55%
Εισαγωγές αγαθών στο Cabo Verde κατά τα έτη 2014-2016 δολ. ΗΠΑ		
2016	691.039.741	9,59%
2015	630.568.578	-26,45%
2014	857.386.517	6,44%

Κύριοι πελάτες είναι οι χώρες της ΕΕ και συγκεκριμένα η Ισπανία, η Πορτογαλία, η Ιταλία, καθώς και η Αυστραλία και η Κίνα. Ομοίως, το μεγαλύτερο μέρος των εισαγωγών της χώρας προέρχεται από χώρες της ΕΕ και κυρίως την Πορτογαλία που είναι ο βασικός προμηθευτής. Το διμερές εμπόριο Ελλάδας-Cabo Verde είναι αμελητέου όγκου και περιστασιακό σύμφωνα με την ΕΛ.ΣΤΑΤ. Σύμφωνα με την *Eurostat (2017)* οι ελληνικές εξαγωγές στο Cabo Verde το 2016 ανήλθαν σε 76 χιλ. ευρώ, ενώ το 2016 δεν αναφέρονται εισαγωγές στη χώρα μας από το Cabo Verde (βλ. κατ. πίνακα).

Εισαγωγές - Εξαγωγές Cape Verde με κράτη-μέλη της ΕΕ (2015 – 2016)				
Χώρα	Εξαγωγές (ευρώ)		Εισαγωγές (ευρώ)	
	2015	2016	2015	2016
ΕΥ28	63.621.997	71.662.304	389.433.811	474.338.010
Πορτογαλία	10.913.702	11.322.668	214.522.658	258.844.435
Ισπανία	41.799.043	52.168.468	40.595.499	85.003.227
Γαλλία	200.814	239.972	13.305.005	36.266.171
Ολλανδία	424.171	156.738	80.894.504	32.816.625
Ιταλία	2.187.952	6.614.498	8.054.791	21.688.579
Βέλγιο	8.769	7.715	13.636.566	18.862.289
Γερμανία	502.989	88.728	6.086.701	6.742.152
Ην. Βασίλειο	126.997	106.346	4.009.879	4.580.766
Δανία	60.125	50.226	2.002.496	1.906.253
Σουηδία	40.494	704.296	755.194	1.607.952
Αυστρία	108	8.567	804.470	1.144.562
Ρουμανία		168.778	276.003	1.091.884
Πολωνία	312	5.268	1.007.918	1.036.630
Φινλανδία	1.351	5.337	390.695	917.699
Κροατία		345	98.324	392.495
Μάλτα			1.576.080	347.118
Ουγγαρία	1.436	128	188.572	263.260
Ιρλανδία	7.211.961	12.236	294.300	206.293
Τσεχία	5.006	1.990	501.456	166.257
Λουξεμβούργο	33.998		67.089	126.494
Σλοβενία			218.075	100.105
Ελλάδα	102.363		18.755	76.438
Σλοβακία			32.756	60.253

Συνοπτική Έκθεση 2016 για την οικονομία του Cabo Verde και τις διμερείς εμπορικές σχέσεις Ελλάδος- Cabo Verde.

Εισαγωγές - Εξαγωγές Cape Verde με κράτη-μέλη της ΕΕ (2015 – 2016)				
	Εξαγωγές (ευρώ)		Εισαγωγές (ευρώ)	
Λιθουανία			92.631	48.346
Βουλγαρία			3.394	29.120
Κύπρος				8.985
Λεττονία				3.622
Εσθονία		406		

Πηγή: *Eurostat*

Ιούλιος 2017

*Πηγές: *African Economic Outlook, ΔΝΤ, INECV, BCV, ΕΛ.ΣΤΑΤ.*